

Hyvä Kemijoki Oy:n hallituksen jäsen,

Korkein hallinto-oikeus on mahdollistanut vuoden 2017 päätöksellään vesivoimalaitoksen rakentamisen Kemijoen Sierilään. Voimalaitos tuhoaisi Kemijoen pääuoman viimeisen rakentamattoman osuuden, joka on elintärkeä alueen luonnolle ja paikallisille asukkaille. Energiataloudelle uuden voimalaitoksen merkitys olisi sen sijaan vähäinen. Päätös voimalaitoksen rakentamisesta on nyt käsissä. Niinpä pyydämme Teitä ystävällisesti lukemaan kirjeemme ja punnitsemaan vaihtoehtoja vielä kertaalleen ennen kuin teette ratkaisunne tässä uhanalaisen luonnon ja paikallisten ihmisten kannalta ratkaisevan tärkeässä kysymyksessä.

Korkein hallinto-oikeus sovelsi vuoden 2017 päätöksessään vanhaa vesilakia ja päätyi tulkintaan, jonka mukaan hankkeen hyödyt ylittävät siitä aiheutuvat yleisiin ja yksityisiin etuihin kohdistuvat haitat. Oikeuden tulkintaan liittyy kuitenkin ongelmia: Hankkeen ympäristövaikutusten arviointi (YVA) on nykykriteerien mukaan vaatimattomasti toteutettu, eikä siinä ole huomioitu merkittäviä luonnonsuojelullisia arvoja, jotka nyt ovat tiedossa. Hankkeelta puuttuu edelleen luonnonsuojelulain mukaisia poikkeuslupia. Lisäksi oikeuskäytäntö on viime vuosina selkiyttänyt EU:n vesipuidedirektiivin toimeenpanon velvoittavuutta myös rakennetuissa vesistöissä. Sosiaaliset ja eettiset esteet Kemijoen viimeisen vapaana virtaavan osuuden tuhoamiselle ovat kiistattomat.

Kemijoki valjastettiin vesivoimatuotantoon sotien jälkeen, jolloin talouspoliittiset edut ymmärrettävästi syrjäyttivät muut arvot. Tänä päivänä olemme viisaampia: vesivoiman mittavat ympäristöhaitat tunnetaan hyvin, ja historia on näyttänyt, että voimalaitosrakentamisen aluetaloudelliset hyödyt ovat lyhytaikaisia. Lisäksi energijärjestelmämme on muuttunut nopeasti viime vuosina, mikä edellyttää uudenlaisia ja tehokkaampia keinoja vastata energiantuotannon ja -kysynnän vaihteluihin.

Sierilän voimalaitoksen rakentaminen tarkoittaisi, että Kemijoen pääuoman viimeisten koskien paikalle syntyisi yli 30 kilometrin mittainen patoallas, jonka alle jäisi lukuisia uhanalaisten lajien esiintymiä. Virtakohtien katoaminen olisi kuolinisku esimerkiksi alueella eläville sioille, taimenille, jokihelmisimpukoille ja harjuksille. Kalan istutukset eivät korvaa luontaisten kalakantojen menetyksiä.

Paitsi luonnolle, Sierilän kosket ja kuohut ovat tärkeitä myös paikallisille asukkaille, joiden ääntä tulee kuulla. Alue on Vanttauksen ja Narkauksen paliskuntien poroille mieluisaa rauhallista kesäajan laidunmaata. Laidunmaiden pirstoutuminen aiheuttaisi ongelmia alueen poronhoidolle. Patoamisen seurauksena yrittäjät ja maanviljelijät menettäisivät toimeentulonsa, moni jokivartinen rakkaan kotimaisemansa ja tuhannet luonnossa liikkujat tärkeän virkistysalueensa.

Sierilän voimalaitoshanketta on valmisteltu pitkään ja siihen on jo investoitu huomattavia määriä aikaa ja rahaa. Ymmärrämme, että tämä luo painetta viedä hanketta eteenpäin. Tässä vaiheessa on kuitenkin vielä mahdollista tehdä vastuullinen päätös.

Hyvät Kemijoki Oy:n päättäjät, olette nyt paljon vartijoina, sillä voimalaitoksen rakentaminen olisi lopullinen sinetti Kemijoen luonnon monimuotoisuuden heikentämiseksi, alueen elinkeinojen ja toimeentulon heikentämiseksi sekä tärkeän virkistysalueen menettämiseksi. Vetoamme Teihin, että edistätte Sierilän voimalan rakentamisen sijaan vastuullista ja kestäväää energiantuotantoa sekä vesivoimatuotannon luontohaittojen vähentämistä, ja säilytätte ihmisille ja luonnolle arvokohteen.

Helsingissä 11.12.2023

Liisa Rohweder, pääsihteeri WWF Suomi

Anne Ollila, toiminnanjohtaja, Paliskuntain yhdistys

Hanna Halmeenpää, liittohallituksen puheenjohtaja, Suomen Luonnonsuojeluliitto

Olli Saari, toiminnanjohtaja, Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö

Riku Eskelinen, toiminnanjohtaja, Luonto-Liitto

Touko Sipiläinen, maajohtaja, Greenpeace

Aki Arkiomaa, toiminnanjohtaja, Birdlife Suomi

Jouni Simola, hallituksen puheenjohtaja, Virtavesien hoitoyhdistys Virho

Mika Suutari-Jääskö, puheenjohtaja, Villilohi

